

24. 1. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2024

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za prosinec 2024. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

EVROPSKÁ UNIE

Regulace napříč odvětvími

- 17/12: ESAs - Rada EU - Rada a Parlament dosáhly dohody o požadavcích na podávání zpráv finančního charakteru - Rada a Parlament dosáhly předběžné dohody o nových pravidlech o podávání zpráv, jejichž cílem je zefektivnit sdílení údajů a snížit administrativní zátěž finančních institucí a orgánů. Pro povinné subjekty nové nařízení zjednodušuje požadavky na podávání zpráv tím, že zavádí zásadu „oznámit pouze jednou“, kdy orgány veřejné moci musí nejprve zkontrolovat, zda jsou potřebné údaje již k dispozici, než si je vyžádají, s výjimkou naléhavých případů. Oznamovací povinnost se bude vztahovat pouze na informace vyplývající z práva EU a účast vnitrostátních orgánů na sdílení údajů bude dobrovolná. Tyto změny snižují duplicitní úsilí a snižují náklady finančních subjektů na dodržování předpisů. Dohoda pověřuje Společný výbor evropských orgánů dohledu, aby do pěti let prozkoumal vytvoření integrovaného systému podávání zpráv, který bude obsahovat společný slovník údajů a sdílený datový prostor. Tento systém by centralizoval sběr a výměnu údajů, čímž by se dále minimalizovalo nadbytečné podávání zpráv od finančních institucí. Do rámce pro sdílení údajů budou rovněž zahrnuty Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB), Jednotný mechanismus dohledu Evropské centrální banky (SSM) a nový orgán pro boj proti praní špinavých peněz (AMLA), což zajistí komplexní dohled.

Kapitálové trhy

- 10/12: Rada EU - ESAs - Obecné pokyny pro usnadnění konzistentní regulační klasifikace kryptoaktiv v odvětví a ze strany orgánů dohledu - ESAs (ESMA, EBA, EIOPA) vydaly [společné obecné pokyny](#) k zajištění konzistentnosti regulační klasifikace kryptoaktiv podle nařízení o trzích kryptoaktiv ([MiCAR](#)). Tyto pokyny zavádějí pro povinné subjekty standardizované testy a šablony pro klasifikaci kryptoaktiv s cílem harmonizovat postupy v celé EU. Emitenti kryptoaktiv, zejména tokenů vázaných na aktiva (ART) a jiných tokenů, které nejsou ART, nebo elektronických peněžních tokenů (EMT), jsou nyní povinni zahrnout do svých bílých knih podrobná vysvětlení a právní stanoviska, aby odůvodnili regulační klasifikaci svých nabídek. To zajišťuje soulad s ustanoveními MiCAR a poskytuje jasný základ pro komunikaci s regulačními orgány. Pro orgány dohledu a účastníky trhu pokyny podporují jednotný přístup ke klasifikaci kryptoaktiv, čímž se snižuje nejednotnost a možnost regulatorní arbitráže. Standardizované šablony a vysvětlení zvyšují transparentnost, podporují rovné podmínky a zároveň chrání spotřebitele a investory. Sjednocením postupů napříč jurisdikcemi pokyny zmírňují rizika

spojená s rozdílnými výklady MiCAR a posilují důvěru v regulační rámec EU.

- 06/12: ESMA - EBA - Konečné standardy pro specifikaci dlouhých a krátkých pozic v rámci výjimek pro tržní rizika a rizika protistrany - EBA dokončila regulační technické standardy ([RTS](#)), které specifikují metody pro identifikaci hlavního rizikového faktoru pozice a určení, zda transakce představuje dlouhou nebo krátkou pozici podle nařízení o kapitálových požadavcích ([CRR3](#)). Instituce nyní musí posuzovat hlavní rizikové faktory svých pozic pomocí citlivostí definovaných v rámci standardizovaného přístupu k tržnímu riziku (FRTB-SA) nebo doplňků ze standardizovaného přístupu k úvěrovému riziku protistrany (SA-CCR). Zjednodušený přístup je rovněž stanoven pro subjekty, které obchodují s jednoduchými finančními nástroji, jako jsou dluhopisy, futures nebo tzv. plain vanilla opce, což usnadňuje dodržování předpisů subjektům s méně složitými obchodními činnostmi. Tyto standardy zajišťují, že instituce mohou klasifikovat pozice jako dlouhé nebo krátké na základě dopadu rizikových faktorů na tržní hodnotu, což je v souladu se stávajícími přístupy podle SA-CCR. Tyto standardy také usnadňují implementaci ustanovení CRR3 o tržním riziku a úvěrovém riziku protistrany a zajišťují konzistentní uplatňování v celé EU.
- 04/12: Rada EU - Přístupnost finančních údajů spotřebitelů - Rada dosáhla dohody ohledně rámce pro přístup k finančním údajům ([FIDA](#)), který zavádí nová pravidla pro sdílení údajů ve finančním sektoru. Pro povinné subjekty to znamená dodržování transparentních standardů pro to, jaké údaje musí být sdíleny, jakým způsobem jsou sdíleny a jaká náhrada náleží za zpřístupnění těchto údajů. Finanční instituce, zejména ty, které se zabývají službami, jako je správa investic, poskytování úvěrů a finanční poradenství, budou muset přizpůsobit své systémy tak, aby splňovaly tyto povinnosti a mohly konkurovat na trhu, který je více založen na datech. Spotřebitelům, resp. uživatelům (zákazníkům) včetně fyzických osob a malých a středních podniků, rámec slibuje snazší přístup k finančním produktům na míru, jako jsou půjčky na míru a investiční příležitosti, a zároveň jim zajistí, že si zachovají kontrolu nad svými osobními údaji. Do rámce je začleněna ochrana proti nekalým praktikám, přičemž ESAs jsou oprávněny vydávat pokyny zajišťující spravedlivé zacházení. Pravidla upřesňují svou oblast působnosti tím, že vymezují konkrétní soubory údajů a odvětví, na něž se vztahují, a umožňují členským státům určitou flexibilitu, např. volbu rámce pro zaměstnanecké penzijní pojištění. Povinné subjekty mohou rovněž stanovit časová omezení pro sdílení nedigitalizovaných údajů o spotřebitelích (uživatelích / zákaznících). Podstatné mj. je, že rámec zavádí přísnější dohled nad poskytovateli služeb a nad tzv. gatekeepers ze třetích zemí, čímž zajišťuje spravedlivou hospodářskou soutěž v oblasti přeshraničních finančních služeb.

Investiční společnosti a investiční fondy

- 03/12: EBA - Změna rámce pro podávání zpráv v oblasti dohledu pro investiční podniky - EBA zveřejnila změnu rámce pro podávání zpráv v oblasti dohledu ([závěrečná zpráva ITS](#)) pro investiční podniky s cílem sladit je se změnami zavedenými nařízením o kapitálových požadavcích ([CRR3](#)). Pro povinné subjekty tyto změny znamenají, že investiční podniky musí aktualizovat své procesy podávání zpráv tak, aby odrážely nové požadavky na úvěrové riziko protistrany, tržní riziko (K-NPR) a riziko úpravy ocenění úvěru (CVA). Investiční podniky mají nyní možnost vykazovat stejné údaje jako úvěrové instituce pomocí šablon COREP, což zjednodušuje dodržování předpisů pro podniky působící v obou kategoriích. Toto sladění zavádí křížové odkazy na ITS úvěrových institucí, což vyžaduje, aby investiční podniky zajistily kompatibilitu svých rámců pro podávání zpráv s aktualizovanými standardy.

JUDr. Kristýna Tupá, Ph.D., LL.M.

Mgr. Martin Svoboda

Mgr. Karolína Hlavinková

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)